Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	11Co/83/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8112215851
Dátum vydania rozhodnutia:	17. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Peter Šamo
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2015:8112215851.4

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobkyne: M. S., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXX, proti žalovanému: C. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, o vrátenie daru, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10C/107/2012-119 zo dňa 7.5.2014 jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Ruší rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobkyne a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala proti žalovanému vrátenia daru, a to domu súpisné č. XXX v obci D., ktorý darovala synovi, a to z dôvodu, že tento na nej pácha domáce násilie.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého dňa 18.4.2001 bola uzavretá kúpna zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena medzi predávajúcim C. S. a M. S. ako predávajúcimi a kupujúcimi C. S. a jeho manželkou P. S.. Predmetom prevodu formou kúpnej zmluvy boli nehnuteľnosti v k.ú. I., okres F., vedené na LV č. XXX, a to domu č. súp. XXX, vybudovaný na pozemku parc. č. 19/1 v k.ú. I., ako aj pozemok parc. č. 19/2, parc. č. 19/3 a 19/1 s tým, že predávajúci majú právo doživotného a bezplatného užívania predmetných nehnuteľností bez obmedzenia. Medzičasom došlo k úmrtiu predávajúceho v 1. rade a v predmetnom dome v súčasnosti býva žalobkyňa spolu so žalovaným, pričom žalobkyňa užíva jedno poschodie a druhé poschodie užíva žalovaný. V dohode o vyporiadaní BSM žalovaného a P. S. zo dňa 19.2.2008 bolo uvedené, že predmetné nehnuteľnosti vedené na LV č. XXX v k.ú. I. boli v skutočnosti im darované.

Súd ďalej vec právne hodnotil podľa § 628 ods. 1, ustanovenia § 630, ustanovenia § 37 ods. 1, ustanovenia § 40 ods. 1, ustanovenia § 41a ods. 1, OZ a na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že 18.4.2001 bola uzavretá kúpna zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena medzi predávajúcimi C. S. a kupujúcimi, a to žalovaným a jeho manželkou P. S.. Predmetom zmluvy boli nehnuteľnosti vedené na LV č. XXX v k.ú. I., a to rodinný dom a pozemky. Po rozvode manželstva žalovaného s P. S. došlo medzi nimi k dohode o vyporiadaní BSM, z ktorej vyplýva, že v skutočnosti išlo o darovaciu zmluvu, pričom v tom čase prebiehalo aj konanie o určenie neplatnosti predmetného právneho úkonu, ktoré bolo skončené z dôvodu späťvzatia návrhu. Taktiež žalobkyňa v konaní tvrdila, že kúpna cena nebola vyplatená, a že išlo o darovaciu zmluvu s tým, že dom bude prepísaný na syna, ktorý sa mal postarať o ňu a jej manžela. Ďalej súd konštatoval, že predmetom daru mala byť nehnuteľnosť, pričom podľa § 46 ods. 1 OZ, zmluvy o prevodoch nehnuteľností musia mať písomnú formu. V prípade nedodržania zákonom požadovanej písomnej formy ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu, pričom ak má neplatný právny úkon náležitosti iného právneho úkonu, ktorým má byť zastrený tento právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Ďalej súd konštatoval, že ak by aj dospel k záveru, že nepriame dôkazy v konaní, a to skutočnosti uvedené vo veci vyporiadania BSM žalovaného a jeho manželky a tvrdenia žalobkyne, že nebola

vyplatená kúpna cena, a že malo ísť o darovaciu zmluvu, by boli preukázané, mal za to, že nemohlo dôjsť k platnému uzavretiu darovacej zmluvy v zmysle § 628 OZ. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že darovacia zmluva vzniká súhlasným prejavom vôle darcu a obdarovaného, kedy darca prenecháva alebo sľubuje bezplatne prenechať obdarovanému určitý majetkový prospech a obdarovaný tento dar alebo sľub prijíma. Základnými pojmovými znakmi darovacej zmluvy sú teda predmet daru, bezplatnosť a dobrovoľnosť. Predmetná kúpna zmluva, ktorá sa týka tejto nehnuteľnosti však nespĺňa náležitosti platnej darovacej zmluvy, nakoľko z nej nevyplýva že by predávajúci bezplatne prenechali nehnuteľnosť žalovanému a jeho manželke, a že by tento bol prijal predmetné nehnuteľnosti. Z týchto dôvodov súd mal za to, že nemožno v zmysle § 41a ods. 2 OZ dospieť k záveru, že účastníci zmluvy simulovali uzavretie kúpnej zmluvy, nakoľko neboli splnené náležitosti darovacej zmluvy, ktoré zákon vyžaduje, pričom aj v prípade, že by skutočne bolo vôľou účastníkov uzavrieť darovaciu zmluvu k určitej nehnuteľnosti, a to cez písomnú kúpnu zmluvu, aj v takomto prípade by zastretý právny úkon bol neplatným, nakoľko sa pre tento právny úkon vyžaduje písomná forma, ktorá v žiadnom prípade nemôže byť splnená tým, že bola uzavretá kúpna zmluva. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že nedošlo medzi účastníkmi konania k platnému uzavretiu darovacej zmluvy.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa a navrhla tento zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že trvá na návrhu na vrátenie daru.

Žalovaný vo vyjadrení na odvolanie žalobkyne navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa s tým, že darovacia zmluva nikdy uzavretá nebola.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľka domáhala jej preskúmania a dospel k záveru, že jej odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa, a to výsluchom svedkyne P. I., ktorá potvrdila, že pokiaľ ide o spomínanú kúpnu zmluvu uzavretú medzi ňou a jej bývalým manželom a svokrovcami dňa 18.4.2001, kúpna cena nikdy vyplatená nebola. Pričom pri prevode tejto nehnuteľnosti bola dohoda len v tom zmysle, že sa bude do domu spoločne investovať, keďže bolo treba urobiť fasádu, úpravy okolo dvora a podobne. Odvolací súd ďalej vychádzal zo skutkového zistenia vykonaného súdom prvého stupňa, a to z obsahu spisov sp.zn. 11C/244/2006 a 7C/264/2006 Okresného súdu Prešov, keď vo veci sp.zn. 7C/264/2006 o vyslovenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu vtedajší žalobca C. S., nar. XX.XX.XXXX jednoznačne potvrdil, že predmetná nehnuteľnosť bola darovaná. Toto konanie bolo zastavené, pričom späťvzatie návrhu žalobcov C. S. a M. S. bolo odôvodnené tým, že došlo k dohode medzi nimi a žalovanými C. S. a P. S.. Zo spisu sp.zn. 11C/244/2006 súd zase zistil, že manželstvo žalovaného a jeho manželky P. S. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 11C/244/2006-45 zo dňa 9.3.2007 a tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 11.4.2007.

V konaní žalovaný nepreukázal zaplatenie kúpnej ceny v zmysle kúpnej zmluvy uzavretej medzi C. S., nar. XX.XX.XXXX a M. S. ako predávajúcimi a C. S., nar. XX.XX.XXXX a jeho manželkou P. S., rod. L.. Svedok, ktorý bol vypočutý na odvolacom súde X. U. síce potvrdil zaplatenie kúpnej ceny, avšak toto jeho tvrdenie bolo jednoznačne vyvrátené bývalou manželkou - svedkyňou P. I., ktorá uviedla, že kúpna cena tak, ako je uvedená v kúpnej zmluve zaplatená nebola. Nakoniec aj žalovaný žiadne výhrady voči výpovedi tejto svedkyne nemal. Tiež z dohody o vyporiadaní BSM medzi C. S., nar. XX.XX.XXXX a P. S., rod. L., nar. XX.X.XXXX vyplýva, že na základe tejto C. S. nadobúda do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti v k.ú. I., zapísané na LV č. XXX, parcela č. 19/1, 19/2, 19/3 a rodinný dom súpisné č. XXX na parcele č. 19/1 s príslušenstvom s tým, že vyplatí bývalej manželke finančnú náhradu za predmetné nehnuteľnosti vo výške 50.000,- Sk, pričom touto dohodou sa rieši aj súdny spor sp.zn. 7C/264/2006 ohľadne absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy zavkladovanej pod č. V 1886/2001, kde bola kúpa predmetných nehnuteľností simulovaná, lebo v skutočnosti išlo o dar. Táto dohoda síce nie je podpísaná jej účastníkmi, ale evidentne takúto dohodu bývalí manželia uzavreli, čo nakoniec žalovaný nepoprel. Len nevedel vysvetliť, akým spôsobom sa vlastne tento text do dohody dostal (viď jeho výpoveď zo dňa 7.5.2014 pred súdom prvého stupňa).

Odvolací súd v súvislosti s týmito zisteniami má za to, že nezaplatenie kúpnej ceny neznamená neplatnosť kúpnej zmluvy, avšak z výpovede predávajúceho C. S., z dohody o vyporiadaní BSM, z výpovede svedkyne P. I. a nakoniec aj z výpovede žalobkyne vyplýva, že predmetná kúpna zmluva bola právnym úkonom, ktorým mal byť zastretý iný právny úkon a účastníci týmto simulovaným právnym

úkonom zastierali iný právny úkon, v skutočnosti medzi nimi bol urobený tzv. právny úkon disimulovaný, teda účastníci predstierali, že uzatvárajú kúpnu zmluvu, v skutočnosti však uzavreli darovaciu zmluvu. Disimulácia sama o sebe neodporuje zákonu, zastretý právny úkon platí, ak vyjadruje vôľu účastníkov právneho úkonu a spĺňa všetky náležitosti právneho úkonu. Z vykonaného dokazovania odvolací súd má za to, že zastretý právny úkon vyjadroval vôľu účastníkov uzatvoriť darovaciu zmluvu, pričom táto spĺňa všetky náležitosti tohto právneho úkonu. Podľa odvolacieho súdu rozhodujúce v tomto prípade je to, čo zmluvné strany skutočne chceli a nie to, čo predstierali. Darovacia zmluva, v tomto prípade disimulovaný právny úkon, má všetky náležitosti, pretože písomná forma je zachovaná a taktiež základné pojmové znaky darovacej zmluvy, t.j. predmet daru, bezplatnosť a dobrovoľnosť. Zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve darcov doživotného a bezplatného užívania predmetných nehnuteľností neznamená odplatný záväzok obdarovaných.

Vzhľadom však na tú okolnosť, že súd prvého stupňa sa nezaoberal vykonaným dokazovaním tým, či sú naplnené podmienky vrátenia daru v zmysle § 630 OZ, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné, len v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude teda skúmať to, či sú naplnené podmienky vrátenia daru v zmysle § 630 OZ, vykonať dokazovanie podľa návrhov účastníkov a potom vo veci rozhodnúť. Podľa § 224 ods. 3 O.s.p. súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.